

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Félszeg hadállás

Debrecen, szeptember 10.

Andrássy pártja még meg sem alakult, még programja sem került hiteles alakban a nyilvánosság elé. De a serényen folyó előkészületek, magának a vezérnek nyilatkozatai és egyénisége, valamint a pártközi viszonyok már előre kijelölik az új párt számára azt a hadállást, amelyet el fog foglalni. Ez a hadállás pedig annyira félszeg, hogy abból sikeres működés nem várható, még az új alakulás szempontjából sem, annál kevésbé a közérdekéből.

Andrássy kormányképes ellenzéket akar létrehozni, hatvanhetes alapon és a mai kormányt a restitúció követelésével és a közéleti erkölcs helyreállításának jelszavával óhajtja megbuktatni. Ezzel a függetlenségi ellenzéket is elriasztja magától és a munkapárti többségtől is merőven elzárkózik. Támogatást sem innen, sem onnan nem remélhet, sőt áthidalhatatlan ellentéteket állít maga és a meglévő pártok közé. Be van kerítve, mielőtt megkezdhetné volna a küzdelmet.

Az egyesült függetlenségi párttól távolgató szakadék választja el. Itt van mindenekelőtt a közjogi alap. A koalíció története bebizonyította, hogy a negyvennyolcasok és hatvanhetesek egyesülése lehetetlenség és ideiglenes együttműködésük is csak a negyvennyolcas elvek felfüggesztésével lehetséges és okvetlenül züllésre vezet. Ma a függetlenségi párt nem hajlandó újból szegre akasztani az elveit, ebből a pártból Andrássy nem igen számíthat hűvekre, amint az a Justh Gyula erélyes tilalmából is kitetszik. A radikális irány, az általános szavazati jog és a terrorisztikus harcmodor viszont olyan dolgok, amiket Andrássy nem vehet át a függetlenségiektől. Elkerülhetetlen tehát, hogy az új párt a mai ellenzékkel minden lényeges kérdésben össze ne ütközzék.

Még kevésbé remélhet Andrássy támogatást a többség táborából. Ez az egész hatalmas, kitűnően fegyelmezett, nagy hivatású többség nemcsak fölöslegesnek látja egy új hatvanhetes párt alakulását, de éppen az egyedül helyes közjogi alap gyöngítésére irányuló kísérletet lát ebben a mozgásban. Azonkívül pedig a restitúció elfogadása azt jelentené, hogy maga a munkapárt ítélje el és tegye semmivé azt, amit legfőbb művének tekint, t. i. a parlamenti munkaképesség helyreállítását. Ez a követelés természetesen a legönérzetesebb és legelszántabb ellenállásra ingerli a többséget, amely teljesen tisztában van azzal, hogy ezen a ponton a legcsekélyebb enge-

dékenység is az obstrukció feltámadását lehetővé tenné. Már pedig Andrássynak a restitúción kívül nincs más programja, mint a közéleti tisztaság helyreállításának üres, politikailag értéktelen és a mai többséget mégis vérig sértő jelszava. Ez az oka annak, hogy Andrássy nemcsak a főmőr munkapártból, de még csak a disszidensek csoportjából sem tud elhódítani senkit.

Már most, első mozdulata előtt két erős ellenzék közé ékelve hogyan boldoguljon az új párt? Hiszen ha az országgyűlésen nem vesz részt, akkor tulajdonképpen meg sem születik, ha ellenben bemegy a parlamentbe dolgozni, akkor a sztrájkoló ellenzék minden rokonérzését elveszti ezzel anélkül, hogy a munkapárttal egymagában felvehetné a harcot. Amely harcnak egyébként sincs az ország érdekével meg egyező célja és bizony nem egyéb ez a hatalomvágy hiába való kitörésénél.

A főiskola megnyitója

Kun Béla dr. rektor
a debreceni egyetemről

A szokott ünnepiességgel folyt le ma délelőtt a debreceni református főiskola tanévnyitói ünnepélye. Valami különös, a megszokottól mégis elütő érzés szállta meg a lelkeket, mert ez volt előreláthatóan a debreceni református főiskolának utolsó megnyitója. A főiskolának csak, mert az oratorium, a nagytemplom, a nagyterem lesznek még egyszerű tanui hasonló ünnepélyességnek, de akkor már a debreceni egyetem megnyitója lesz az.

Nagy érdeklődés nyilvánult meg a mai megnyitón a hatóságok és a közönség részéről is, amelynek soraiban közéletünk nevezetességeit láttuk.

Ott voltak Baltazár Dezső dr. püspök, Degenfeld József gróf főgondnok, Kovács József, Debrecen város polgármestere, Kun Béla dr. ezidei rektor, Erdős József dr. teológiai, Tóth Lajos dr. jogi, Rugonfalvi Kiss István dr. bölcsezetkari dékán, a gimnáziumi és tanítóképző intézeti igazgató, a tanári karok, a honvédség képviselői, K. Tóth Mihály dr. kultúr tanácsnok, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Csóka Samu tb. főjegyző és még igen sokan.

A megnyitói ünnepsége délelőtt tíz órakor a Nagytemplomban kezdődött a főiskolai énekgyűlésen előadott énekével, amely után fennálló és gyülekezeti ének volt, majd Kiss Ferenc teológiai tanár, a kiváló szónok mondott magas szárnyalású szép imát.

A kántus és a gyülekezet éneke után átvonult a közönség a kollégium dísztermébe,

ahol a főiskolai énekkar adott elő ismét igen szépen egy hazafias dalt, majd Kun Béla dr., az új rektor mondta el székfoglalóját. Nagy tudás, erős szónoki képesség jellemezték a beszédet, amelynek tárgya a debreceni jelen egyik legaktuálisabb témája volt: a debreceni egyetem kérdése.

Ismertette a főiskola történetét, az egyetem felé való fejlődését, amelynek során az iskola már a XVIII. században ott állott, hogy csak egy lépés választotta el az egyetem lételettől s már régen be is következhetett volna ez a körülmény. Az egyetemek szerinte csak mint állami egyetemek felelhetnek meg rendeltetésüknek s érveket, okokat vonultatott föl amellett, hogy magára a református egyházra sem volna óhajtandó egy egyházfelekezeti egyetem létesítése. Végül üdvözölte a megjelent dignitáriusokat, a jelenlevőket s az iskolaévet megnyitottnak jelentette ki.

A tetszéssel és az elismerés jeleivel fogadott beszéd után az ünnepséget Mácsai Sándor karnagy által vezetett főiskolai énekkar zsoldáréneke fejezte be.

Hajdúvármegye augusztusban

A közigazgatási bizottság ülése

Hétfőn délelőtt tartotta meg Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága a havi ülését, amelyen az előadók a vármegye augusztusi állapotáról számoltak be. Különösen megdöbbentő adatokat tárt föl a pénzügyigazgatói jelentés, amely szerint az adóbefizetésekben óriási csökkenés állott be, ami a rossz gazdasági és termésviszonyoknak következménye.

(Kivándorlás.)

Kovács Gyula alispán jelentése szerint a közbiztonsági állapotok normálisak voltak. Nyolc fegyelmi ügyben folyt eljárás, amelyek legnagyobb része befejezést nyert. Kiadtak augusztusban kilenc utlevelet és pedig Amerikába Karap József hajdudorogi, Singer Mari és Aranka hajdunánási, Kiss Imre hajduböszörményi, Volatinovszky Borbála hajdudorogi, Tóth Etelka hajduszoboszlói lakosnak, Horkai Margit tiszacsegei lakosnak Romániába, Schwartz Mártonné hajdudorogi lakosnak és három gyermekének Londonba, Süßmann Henrikné hajdunánási lakosnak Jeruzsálembé. Az utazás célja minden esetben a kivándorlás.

(Nem folynak az adók.)

Nagy József kir. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztusban befolvt egyenes adóban 256407.66, hadmentességi díjban 1186, bélyegjövődékben 77449.09, — jogilletékben 67504.20, díjjövődékben 389.64, határvámjövődékben 20775.84, fogyasztási és italadóban 16986.13 korona. Kiadtak fizetési halasztást 56, házadómentességet 43 esetben.

A tavaly augusztusi adóbefizetéssel összehasonlítva, az idén egyenes adóban 76272 korona 97 fillérrel, hadmentességi díjban

A kolozsvári Gárdonyi Orfeum ma este a Royal-szállóban vendégszerepel.
Világvárosi attrakciós műsor!

Döntő fejezet készül a hitelélet válságában

Közvetlen tárgyalások lesznek a pénzüintézetek és szövetkezetek közt

A debreceni hitelélet helyzetének megbeszélése céljából ma délután 3 órakor a kollégium tanácstermében értekezletre gyűltek össze a debreceni szövetkezetek és a részvénytársasági pénzüintézetek képviselői. Hoszszu és beható tárgyalás után elhatározta az értekezlet, hogy a mozgalom megindító által kiküldött bizottság — *Márk* Endre udvari tanácsos, *Magoss* György dr. városi főügyész és *Szávay* Gyula kereskedelmi- és iparkamarai titkár — keresse fel *Wilhelms* Emilt, az Osztrák-Magyar Bank debreceni fiókjának főnökét, aki az értekezlet egyhangú fel fogása szerint eddig is nagy jóakarattal és áldozatkész buzgalommal vezette a szövetkezetek gyökeres rendezésének nagy munkáját és kérje föl őt, hogy a *hitelző pénzüintézetek vezető embereit egy értekezletre hívja meg*, amely értekezlet tegye újból alapos megfontolás tárgyává a szövetkezetek ügyét; a szövetkezetek ügye az értekezlet fölfogása szerint vagy egy *alakítandó külön részvénytársaság* keretén belül, vagy egy *szövetségi kötelék* föllállításával nyerhetne minden irányban megnyugtató rendezést. A szövetkezetek vezetősége pedig a kérdés gyökeres rendezéséig is *írásban terjessze a bankfőnök elé a maga kívánságait*, amelyek az érdekelt pénzüintézetek által újból alapos megfontolás tárgyává fognak tétetni.

Az értekezlet magas színvonalu szak szerű vita keretében helyezte kellő világításba Debrecen pénzügyi helyzetét, különösen a most előtérben álló szövetkezeti kérdést. A felszólalók bármily irányu érdeket képviseltek, megegyeztek abban, hogy a *debreceni piac érdeke: ezen kérdésnek gyökeres és megnyugtató rendezése*. A kérdés jóindulatu kezelésére minden irányban megvolt a nagy hajlandóság s a tárgyalások biztos reményt nyújtanak arra, hogy az irányadó körök részéről most már teljes alapossággal és mindenkor jóindulattal kezelt kérdés a *végleges rendezés stádiumába fog jutni* s az a veszély, melyet a szövetkezetek válságosnak mondott helyzete rejtett magában, hova-tovább elhárul Debrecen közgazdasági életéről. A pénzüintézetek vezetői ugyanis a legmeszebbmenő jóindulatot, támogatást és áldozatkésztséget helyezték kilátásba, hangsúlyozták, hogy a rendezés fontosságát ők eddig is belátták s mint eddigi tényeik mutatják a jóindulat és áldozatkésztség jellemzi eddigi működésüket is; amennyiben azonban az eddig történtek még sem eredményezték volna a szövetkezetek ügyének gyökeres rendezését, úgy a legnagyobb készséggel hajlandók újabb tárgyalások fonalát fölvenni és keresni a módokat, amelyek az ügynek minden irányban megnyugtató megoldására vezetnek.

A hosszas eszmecsere, amelynek során a hitelélet helyzete mindenfelől megvilágosítást nyert, arra a reményre jogosít bennünket, hogy az eszmék tisztázása nagy lépéssel vitte előbbre a mozgalmat. Nem zárkozha-

tunk el annak a konstatálásától, hogy minden jóindulat mellett is a soha nem tapasztalt rossz gazdasági viszonyok rendkívül megnehezítik a rendezés munkáját s kétség-telen, hogy ezekkel és sok egyéb körülménnyel, amelyeknek részletes ismertetése nem volna az ügy érdekében, számolni kell. Mindezekhez hozzájárulnak a különböző érdekek összeegyeztetéséből előálló nehézségek, amelyeknek legyőzése kétségen kívül az ügyek alapos ismeretét, a körülmények szorgos megvizsgálását s ezeken felül minden oldalról bizonyos áldozatkésztséget tesz szükségessé. Amennyiben e fölszólalásokból módunkban volt megállapítani: mindez nem fog hiányozni az irányadó tényezők részéről, akik — ezt bizvást föltételezzük róluk — fölüll fognak emelkedni intézetük érdekein, egyéni érdekeiken és mint föltétlenül elérendő cél: *Debrecen egészséges közgazdasági állapota* lebeg a szemük előtt.

A mai értekezlet határozata folytán a Debrecen hiteléletének szanálására megindult mozgalom nagy jelentőségű — mondhatnók — döntő fontosságú fázisba jutott. Az érdem, hogy az esztendő óta vajudó kérdés a döntés küszöbéhez érkezett, *Márk* Endre udvari tanácsost, közéletünknek ezt az illusztris vezérférfiát illeti, aki igazi önzetlenséggel, elismert alaposságával és lelkesedéssel vette kezébe a mozgalom vezetését, méltán szavazott neki hálás köszönetet a mai értekezlet.

Az üzletek zárórája

A debreceni kereskedelmi alkalmazottak gyűlése.

Vasárnap délelőtt 11 órakor népes gyűlést tartottak a kereskedelmi alkalmazottak az ipartestület dísztermében. A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Debreceni Egyesülete hívta össze a gyűlést, amelyen a Kereskedő Ifjak Egyesülete is testületileg megjelent, dokumentálni akarván jóindulatukat az ott hozott határozatokhoz. A kereskedelmi üzletek nyitási-zárási szabályrendelete volt a gyűlés napirendje, mit Szepesi Albert egyesületi elnök vázolt.

A gyűlést 11 órakor nyitotta meg *Held* S. József, a gyűlés elnöke. A debreceni alkalmazottak nesztorá röviden üdvözölte a megjelenteket, majd az előadónak adta át a szót.

Szepesi Albert hosszasan vázolta az alkalmazottak helyzetét, és azon körülményeket, melyek követelik eme szabályrendelet megalkotását. Viharos éljenezés közt olvasta fel *Pilicer* Géza jegyző a határozati javaslatot, amelynek lényege a következő:

Miután Budapestre nézve már törvény intézkedik a zárás-nyitásról, a városi és vármegyei törvényhatóságokat pedig a törvény ily értelmű szabályrendeletek alkalmazására hatalmazza fel, a debreceni szabályrendelet keretében érvényesítendő kívánságaikat a kereskedelmi alkalmazottak a következőkben forszírozzák: Divat- és vegyes-kereskedések nyitási ideje reggel 7 óra, a nyári szakban, a négy téli hónapban fél 8 óra és másfél óra ebéd idő. Este 7 órakor zárás. Teljes vasárnapi munkaszünet. A fűszerkereskedéseknél és szatócsoknál reggel fél 7 órai nyitás a nyári hónapokban, másfél óra ebéd-idő, este fél 8 órai zárással. Vasárnap délelőtt csak 9 óráig tarthatók nyitva a fűszerüzletek. Szombaton este az üzletek fél 9 óráig tarthatók nyitva.

A népes gyűlés nagy tetszéssel fogadta az előterjesztést és nyolc tagu bizottságot

küldtek ki a részletek kidolgozása és a főnökkel való tárgyalás végett.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Rejtélyes gyilkosság Balmazújvároson

A gazda és a cselédje

Csak nemrég ítélkezett a debreceni törvényszék egy balmazújvárosi gazda fölött, aki cselédjét megölte és elhantolta. Ujabb rejtély fölött bontogatja az igazság szálaít a csendőrség. Ez az eset is Balmazújvároson történt, mint az előbbi, itt is hónapok multak el anélkül, hogy világosság derült volna a rejtélyben s végül a jelek szerint ebben a pusztai drámában is a gazda és cseléd között álló végtelen szociális és lelki depresszió játszik a vezérlő szerepet. Akik valaha is foglalkoztak a néplelek tanulmányozásával, tisztában vannak, micsoda áthidalhatatlan ir tátong a jómódu gazda és az ennek szolgálatában álló gazdasági cseléd között. Nem kölcsönös szerződés, anyagi érdeklönbség tesz itt különbségeket, de a vagyoni érzésnek az a durva fattyuhajtása, amely gögőt, megvetést önt a vagyon tulajdonosába s a cselédet rabszolgává degradálja s szinte nem is tartja magához hasonló embernek.

Aki látta a legutolsó tárgyaláson Szabó gazdát, amint dacosan, kihívóan nézett szembe a törvényszékkal, mikor számadásra vonták, hová lett egykori cselédje, aki hallotta mint vetette oda foghegyről a kérdésekre:

— Eltűnt, oszt punktum! — tisztában lehet azzal a semmibevevéssel, amivel a magyar paraszt szolgálatában álló cselédjéről gondolkozni szokott.

Tar István balmazújvárosi gazda sem volt kivétel fajabelijei közül. Rátarti, elbizakodott, aranyparaszt, aki kiskirálynak érzi magát a maga szemetjén. A cseléd neki „Hé!” s ahol él és parancsol, ellentmondást nem tűr ott senkitől. Bizony itt a cselédnek nem valami irigylésre méltó élete lehet. Nem is volt, úgy mondják. Hogy pedig augusztus közepén bejelentette Tar uram, hogy Lakatos Imre nevű 16 éves

szolgája eltűnt,

senkinek fel nem tűnt, azt gondolták, megunta a gyerek a „fegyelmet” és az „apai gondoskodást” és más, nyugalmasabb szolgálat után nézett. A csendőrség is lassan, méltóságosan kutatót, amint az ilyen esetekben szokás, ha valami rosszat tesz a fiu, ugys megkerül, ha a gazdájában volt a hiba, megérdemelte a gyerek, hogy elkerült emberségesebb kezek közé. Bár az is kétségtelen, hogy a szomszédos tanyákon, majorokban estendeden fel-felújult a Szabó István gazda és kocsisáról szóló történet s szolgálégynek, szolgálégynek azon a méla, elfojtott hangon, mely mindannyiok közös sorsából fakad, nagyot sóhajtottak:

— Ez is aligha hagyta el a tanyát elevenen!

Eljutott ez a szóbeszéd a csendőrség fülehez is s ott nem eresztették észrevétlenül szélnek. De semmi nyom, semmi tanuzó szó, vagy írás nem volt, ami tápot, irányt szolgáltatott volna a további kutatásra. Egész tegnapig. Tegnap délelőtt az egyik csendőrfőnök, akinek már az előbbi nagy pörből folyólag súlyos tapasztalatai voltak, gondolt egyet s bevágott egy kicsit széjjel nézni a Tar István gazda kukoricásába. Talán még nem is ért a tengeriföld közepére, mikor ott a szemébe ötlött egy öltözet ruha. Ez az eltűnt Lakatos Imre ruhája.

Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

Az esetet menten jelentette felebbvalóinak, akik most már kettőzött éberséggel ügyeltek a gazdára és a tanyára. Nem történhetett ott egy lépés, amit a csendőrség ne tudott volna. Tegnap aztán a járőrök még tüzetesebb nyomozást fogatosítottak, pár nyomnyira ástak azon a helyen, ahol az eltiúnt gyerek ruháját találták s a gyanu kétségtelen jeleit.

emberi csontokat leltek a földben.

Ezeknek a csontoknak a tüzetes megvizsgálása még jobban megzsilárdította a csendőrökben a gyanút, hogy a fiút bűnös uton tették el láb alól. A csontok ugyanis azt a benyomást teszik, mintha azokról valaki a hust forró vízben főzte volna le s úgy szórta volna szét azokat. Valószínűleg azért, hogy a kóbor kutyák megtalálva, a gyilkos bűnének jeleit a föld színéről eltiúntassék. A csendőrség a leletet eltiútkolta a gazda és háza népe előtt, csak mikor már számtalan és itt ma még fel nem sorolható bizonyíték volt a kezében, vette őrizetbe Tar Istvánt, aki ellen egyre valószínűbbnek látszik a gyanu, hogy cselédjét ő tette el láb alól.

A csendőrség az egész nyomozásról részletes jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek, honnan ma délután Gáthy Bálint kir. ügyész, Nagy Kálmán vizsgálóbíró és Horváth Emil dr. törvényszéki orvos kiszálltak a helyszínére, hogy ott folytassák a rejtélyes gyilkosság körül a nyomozást.

Tar István gazdát a csendőrség ma este beszállította a kir. ügyészség fogházába.

A szép Mariska és a nyugalmazott vasutas

Egy rosszul végződött találka története

Mariska szobacica volt egy előkelő városi hivatalnoknál. Faluról került ide, de a városi levegő hatása alatt erős asszimiláló képessége folytán hamar elsajátította a városi ízlést és fölvette az uri szokásokat. Kiöltözött és szemrevaló fehércseléd lett belőle. — Különösen egy D. J. nevű vasuti hivatalnoknak tünt fel, aki ugyancsak kerülgette a lányt, mint tudná megkönyörkezni. Abban az időben azonban a szép Mariska hajthatatlanul mutatkozott minden csábító szóra, kecsesítő ajánlatra. Viszont a hivatalnok keményebb legénynek mutatkozott, hogysem pár napi elmentállás elkeserítette volna. Kitartással folytatta az ostromot.

Az elmúlt napokban végre mégis sikerült a találkozás, melyen mintha kicserélték volna a leányt; olyan lett, mint a kezes bárány. Szóval méltó lett a bizalomra. — Ugy, hogy nemcsak a férfi nyitotta ki a szívét, de Mariska is elpanaszolta, hogy egyedül áll a világon, nincsen senkije, akihez bizalommal lehetne s bizony jól esik neki az a részvét, mellyel a vasuti tisztviselő viseltetik „egy ilyen szegény, magára hagyatott leánnyal szemben”. Bár a dolog valójában akként állt, hogy a szép Mariska megunta már a debreceni életet s más virányokon akart boldogulni.

Am a vasutas boldog volt illuziójában s a változást saját tehetségének igyekezett betudni. Persze, az új találkozás napját még ez este megbeszélték s a kitézött határnapon, a mi vasárnap este volt, pontosan megjelent a szép szobacica s a kitaró udvarló. — Előbb pompásan megvacsoráztak együtt, majd egy

kis szórakozás szempontjából az „Apolló” mozgószínházat keresték fel. A költségeket természetesen az udvarló fizette, aki mint az ilyenkor szokás, elsősorban gavallériájával igyekezett lebilincselni imádoztját. Látszólag ez sikerült is, mert a leány ugyancsak mutatta, mennyire jól érzi magát új barátja körében, aki a mozgószínház előadásai alatt „tapintatosan” is be akarta bizonyítani, milyen őszintén érdeklődik a szép szobacica iránt.

Az intelligens Mária pedig hálás tanítványnak mutatkozott. Nem kiabált és botrányral sem fenyegetőzött, ellenkezőleg, maga is kitapogatta, merre ver legigazabban a hivatalnok szíve s a kezét odahelyezve, de vajul kérdezte:

— Szeretsz?

— Szeretek! — mondta a hivatalnok, teljesen beléolvadva érzelmeibe. Majd viszakérdezte:

— És te?!

— Én is imádlak.

Ekkor felgyuladt a moziban a világosság s a leány keze villámgyorsan került ki a hivatalnok kabátja alól. Persze, a férfi pénztárcája is a leány kezében maradt. A férfi ebben mi feltűnőt sem látott, sőt mikor Mariska pillanatra távozott a moziból, a legszébb reményekkel várta vissza. Am a percek gyorsan multak, órák is eltelték egyedül s a leány még mindig nem tért vissza. Sőt közben tapasztalta a vasuti, hogy a szép cicával tárcája is eltűnt zsebéből. Most már türelme elfogyott, az esetet feljelentette a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás és *Petriska* Máriát abban a pillanatban tartóztatta fel *Furkó* rendőrmeister, amikor fel akart ugrani a vonatra, hogy a randevu emlékeivel szívében, bucsut mondjon ennek a szép, nagy városnak. Átadták az ügyészségnek.

Irodalom

(-) *Revue Franco-Hongroise*. Az őszi magyar könyvpiac egyik legérdekesebb ujdonsága egy francia nyelven megjelenő, magyar szerkesztők által piacra bocsátott folyóirat, melynek első száma már a debreceni könyvkereskedések kirakataiban is látható. A folyóirat művészeti címlapja a következő felírást viseli: *Revue Franco-Hongroise pour la diffusion de la langue française en Hongrie*. Már a cím is képet ad az új magyar revü-vállalat céljáról, mely oda irányul, hogy a művelt magyar közönség egy olyan félhavonként megjelenő francia nyelvű birtokába jusson, mely a francia nyelvű legpraktikusabb fejlesztőjévé váljék a mi külön, nemzeti kulturánk keretében. A revü első száma, mely pompás és gazdag tartalommal, 32 oldalon jelent meg, a legteljesebb garanciát nyújtja az eredeti vállalkozás életképességéről. Mig egyrészt a benne feldolgozott anyag a középiskolai ifjuság szellemi igényeinek okos pedagógiai szempontokból való kielégítésére törekszik s ezt főképp klasszikus szövegeknek brilliáns összeválogatásával éri el, addig másrészt az aktuális hazai és világesemények francia nyelvű ismertetése a nagy közönség nyelvismeretének a legkülönfélébb területeken való intenzív gyarapodását segíti elő. Eleven, aktuális rovatok mellett már az első számban megtaláljuk Jókai örökbecsű regényének, az „Uj földesur”-nak pompás francia fordításban megjelent első fejezetét. Minden közleményt a legtelegebb nyelvi feldolgozás kíséri s így az unalmas és fárasztó

szótárhasználat teljesen felesleges. Játszva, és a legrövidebb időn belül vezeti ez a kitéző folyóirat a magyar olvasót tökéletes francia nyelvtudáshoz. A folyóiratot Jakab Dávid és Schöntag Alfréd szerkesztik, előfizetési ára egy évre 14 korona.

Színház

A színház műsora:

SZERDA: *Náni*, népszimű.
CSÜTÖRTÖK: *A hajduk hadnagya*, operett.
PÉNTEK: Nincs előadás.
SZOMBAT: *Gyerünk csak!* revü. Bemutató előadás.

* *A hajduk hadnagya*. Üres nézőtér és minden mezőváros kritikai mértékét megszegítő nivótlanág között adta elő Mezey Béla színtársulata „A hajduk hadnagya”-t. Azt a darabot, amellyel a szezonot megnyitni akarta s melyre, mint nagy sláger-darabra, hetek óta készült. Egyedül Kasa y Károly nevét vesszük ki abból a szomorú együttesből, amely Kovács karnagy nagyszerű kvalitásai és valósgos szuggesztív ereje mellett is csak gyászos paródiáját tudta produkálni Rajna és Czobor értékes művének. A debreceni közönség szokatlan távolmaradása ezzel az előadással is igazolva van.

* *Az első népszimű előadás*. (A színházi iroda jelentése.) Az igazgatóság mindjárt a szezon elején egy népsziművel kedveskedik a közönségnek. Szerdán este ugyanis feleleveníti Follinus Aurél kitéző darabját a „Náni”, amely évek óta nem került színre a debreceni színpadon. A darab címszerepét Márkus Angela játssa, kivüle résztvesznek Bányai Irén, Uti Gizella, Váradai Márton, Rónai Imre, Lajtai Károly, Szalay Gyula, Madas, Fehér Gyula stb.

* *A Nemzeti Szalon Debrecenben*. A Nemzeti Szalon a Debreceni Müpartoló Egyesülettel abban állapodott meg, hogy október 12-től 19-ig kiállítást rendez s ezért kérte, hogy a közgyűlés termét engedje át a város. A városi tanács tegnap tartott ülésén kimondotta, hogy a kérést teljesíti s a nagytermet — tekintettel a kiállítás nagy anyagának gondos elrendezésére szükséges időre — már október 7-étől átengedi, miután a költségvetést tárgyaló közgyűlést már október első napjaiban megtartják.

* *Gyerünk csak!* (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatósága olyan nagyszabású színpadi látványosságot készít

Értsük meg az Odol csodálatos hatásának nagy jelentőségét. Mig más száj- és fogtisztítószer — amennyiben azok mindennapi használatra számításba jöhetnek — csak a tisztogatás pillanatában fejtik ki hatásukat, addig az Odol a fogmosás után is még órákig hat. Az Odolnak ez a sajátos tartós hatása órákra megbénítja, illetve hátráltatja a fogrontó erjedési és bomlási termékek működését.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott árák mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

elő, amilyenben még nem volt része a debreceni közönségnek. Megszerezte tudvalevőleg a budapesti Néppopera nyári nagy revüjét, a „Gyerünk csak“-ot, amelyet teljes fővárosi felszereléssel: costümjei, díszletei és gépezeteivel együtt mutat be a debreceni színházban. Ez a nyári sláger, mely hónapok óta dominálta a Néppopera műsorát, csak most szabadult fel és a debreceni lesz a legelső város a vidéken, ahol színre kerül. A darab anyaga helyi vonatkozásokkal és aktualitásokkal lesz fűszerezve és felfrissítve. Külön érdekessége ennek a nem mindennapi színpadi attrakciónak, hogy a hét felvonásra tagolt cselekmény a felvonásközökben, sőt a darab folyama alatt is mozgófényképként folytatódik. Ugyancsak kedves meglepetésül szánta az igazgatóság, hogy Debrecen nevezetesebb középületeit is a vászonra vetíti és így a darabban szerepelteti. A darab egyébként pompásabbnál pompásabb ötleteknek színes sorozata. A legkellemesebb ének- és táncszámokkal van tarkítva. Az igazgatóság sorozatos előadásokban hozza színre a „Gyerünk csak“-ot, amelynek szombati premierjére már csütörtök reggeltől árusítja a színházi pénztár a jegyeket.

* **Apolló mozgó-színház** (Piac- és Miklós-utcák sarkán) mai műsora: 1. Montreaux, természeti felvétel, Schweiz legszebb tájai. 2. Két szőke fej, amerikai humoreszk. 3. Ami mégsem illik, eredeti amerikai vígjáték. 4-5. Kis imposztor, 2 felvonásos amerikai színmű, nem színpadi felvétel, az egész mű a szabad természetben történt. 6-7-8. A párisi rongyszédő, 3 felvonásos életkép. Szereplői: Duguesu ur a Vaudeville, Mauré az Odeon, Paglieri k. a. a Hippodrom, Sylvaire k. a. a Renaissance színház tagjai.

HIREK

— **Debrecen a polgármesterek kongresszusán.** E hó 29-én és 30-án lesz Nagyváradon a polgármesterek kongresszusa, amelyre most érkezett meg Debrecen városához Nagyvárad meghívása. A város tanácsa tegnapi ülésén Vargha Elemér dr. tanácsnokot, Jánosi Zoltán és Márk Endre bizottsági tagokat küldte ki.

— **Számonkérőszék a vármegyén.** Domahidy Elemér főispán e hó 22. napjára hívta össze Hajdúvármegye számonkérőszékét, amely a szokásos negyedévi fölülvizsgálatot tartja meg az előadók és az egyes hivatalok működése felett.

— **Halálozás.** Nagy, mélységes igaz részvét kísérte tegnap sírjába a korán elhunyt Hajdu Ilonkát, Hajdu Zsigmond püspöki titkár leányát, akinek ravatalánál Baltazár Dezső dr. püspök mondott gyönyörű, könnyeket fakasztó imát. A kopszót a gyászolók nagy serege kísérte a temetőbe. A koszorú kocsit a koszorúk nagytömegét vitte. A következő föllírású koszorúkat küldték: Meséd elhallgatott — Drumár-család. Szeretett, kedves Ilonkának — Lévai néni. Kedves Ilonkának — Kedves Apád. Utolsó üdvözet — Gizella és Mái nénitől. Utolsó üdvözet — Széll Géza és családja. Icukának — Rajci-család. Igaz részvét — A Kormos-család. Kedves Ilonkának — Szeretett testvéreid. Felejthetetlen Ilonkának — Emmuska és a mamája. Legyen álmod csendes — Juci és Böske. Szeretett Ilonkának — Nagymama. Nagy Ferenc és családja. Mély részvéte jeléül — Sándor Imre. Felejthetetlen Ilonkának — Soós Lajosné és fiai. Kedves keresztleányomnak — Kiss Áronné, Balogh Istvánné. Öszinte részvétünk jeléül — Hegedűs Sándor. Ilonkának — Jolán mama. Léhmannék. Rajci Gyula bácsiék. Deli néni. Nagyék.

A gyászoló család részéről a következő sorokat kaptuk: Mindazok, kik drága Ilonkának elhunyt alkalmából részvétükkel fájdalomunkban osztoztak, fogadják hálás köszönetünket. Debrecen, 1913. szeptember hó 9-én. Hajdu Zsigmond és családja.

— **Az első leánygimnáziumi tanár.** A tiszántúli református egyházkerület és Debrecen város küldötteiből alakult vegyes bizottság Degenfeld József gróf főgondnok és Baltazár Dezső dr. elnöke alatt, hogy megválassza a debreceni leánygimnázium első tanárát. A bizottság hat szavazattal Nagy József halasi tanár 3 szavazatával szemben Rábold Gusztáv hajduböszörményi főgimnáziumi tanárt választotta meg, aki állását azonnal elfoglalta.

— **Tisztujítás a böszörményi tanítótestületben.** Hajduböszörményben, az ottani 38 tagból álló ref. tanítótestület szombaton, e hó 6-án tartotta ez iskolai évi tisztújítógyűlést Porcsalmy Gyula elnöke alatt. Elnöknek, titkos szavazással, egyhangulag ismét Porcsalmy Gyula ref. közép leányiskolai igazgatót választották meg. Alelnök lett Dobra Ilona tanítónő; jegyzők: Kutassy Margit és Domján A., pénztárnok Kövér Ilona; könyvtárnok: Fekete Sándor.

— **Detektív-testület szervezése Debrecenben.** Tudvalevő, hogy Rostás István főkapitány most akarja megszervezni a detektív-testületet, amelyre a bünygyi nyomozások során olyan nagy és fontos szükség van és lett volna már nagyon régen. A detektív állásokra kiirt pályázat holnap, szerdán délelőtt jár le s eddig ötvenhat pályázó akadt.

— **Egy orvos tragédiája.** Hajdudorogi tudósítónk írja: Dömötör József dr. hajdudorogi orvos több nap óta Karlsbadban tartózkodott. Karlsbadban szélütés érte s így súlyos betegen hozták haza. A beteg orvos iránt, aki nagy tiszteletnek és becsülésnek örvend Hajdudorogon, általános a részvét. Betegsége egyébként nem súlyos s így minden valószínűség szerint már a legközelebb teljesen fölépül.

— **Az élő halott.** (IX. parancsolat.) A világhírű „Pathé“ cég az idei őszi-téli szezonban ugynevezett „irodalmi filmeket“ hoz forgalomba. Az első nagyszabású és szenzációt keltő film „Az élő halott“ (IX. parancsolat) című magas színvonalon álló irodalmi film Jules Mary irányregénye 6 felvonásban, egy teljes előadást betöltő mű, melyben a szereplők mindenike Páris legnagyobb művészei. E képet a budapesti „Omnia“ mozgópalotában két héten keresztül óriási siker mellett mutatták be, ezen a héten pedig Budapest egyik legnívósabb mozgósínháza, a belvárosi „Corsó“-mozi is bemutatja fokozott érdeklődés mellett. Az „Uránus“-színház nagy anyagi áldozatok árán lekötötte színháza részére e szenzációs modern társadalmi drámát s már e héten, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap fogja bemutatni a Korona-passagében. Tekintettel az óriási anyagi áldozatokra, e kép mérsékelten felfemelt helyérek mellett kerül bemutatásra.

— **Az iparostanoncok tanulási ideje.** A debreceni lakatos és kovács iparosok sérelmesnek találták a tanonciskola ama tanítási rendjét, hogy tanoncainknak délután kettőkor kell iskolába járniuk, miután éppen kettőtől ötig van e két iparban a legerősebb munkaidő. A két iparág nevében most az iparostanítótestület átirattal fordult az iparostanonciskola igazgatóságához és kérte, hogy a lakatos és kovács tanoncok részére délután öt órakor kezdődjék meg az iskola.

— **Csemege-szöllő** 5 kilós kosarakban kaphatók Szabó Lajos fiai üzletében, különként 44 fillér.

MANDEL LIPÓTNÁL

!! Egységárak !!

12-16-20-24

korona

— **A kereseti adók kivétele.** A városi adóügyi osztály a következőket közli az adózókkal: Debrecen sz. kir. város belső- és külső területére szóló 1913. évi I. és II. oszt. kereseti adó kivételi, továbbá az 1913. évi III. oszt. kereseti adók után kivett általános jövedelmi pótdadó szeptember hó 10. napjától 1913. évi szeptember hó 17. napjáig 8 napig oly célból tétettek ki a városi adóhivatalnál kerületeként közszemlére, hogy azokat mindenki megtekinthesse. A lajstromok ezen kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909. évi XI. t.-c. 13. §. szabályhoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezést a kivett adók ellen a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézve, az adóivnek kézbesítését, illetőleg az adóivnek el nem fogadása vagy egyébként kézbesíthetlensége esetén megkísérelt kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságához nyújtandók be.

— **A máriapócsi bucsujárás** a debreceni katolikus híveknek is betiltatott, azonban az meg lett engedve, hogy a máriapócsi bucsu helyet az Uránus-színházba zarándokoljon a közönség és a Felhő Rózsi bucsuestélyén ma este részt vegyen.

— **Rablómerénylet a fehértői tanyán.** Hétfőn reggel Hosszupályiban a csendőrségnél megjelent Bogdán Sándor 16 éves gazdafiú, aki zavaros szavakkal adta elő, hogy apja tanyáján betörők jártak. Majd mikor a csendőrök bátorítása folytán ijedtségéből magához tért, elmondta, hogy hajnalban öt cigánykinézési ember jött a tanyába, akik apját, Bogdán Józsefet botokkal leütötték, aztán édesanyját is megtámadták a nála levő pénzüsszeget, továbbá egy lovat és ágynevelőket elrabolták. A csendőrség nyomban a helyszínére sietett, ahol megállapította, hogy a fiú előadása a valóságnak megfelel, majd az előnyomozáshoz látott. Megállapította a csendőrség, hogy a tettesek a család helyi viszonyaival ismerősök lehettek, akik tudták, hogy az asszony Konyáron lóborért pénzt kapott. Ezen a nyomon hamar eredményt is értek s elfogták Makula András, József, Ignác, Péter cigányokat, kiket Rostás Margit cigányleány vezetett a rablás színhelyére. Beismerték a rablást s a lopott tárgyakat is feltalálta lakásukon a csendőrség. Mind az ötöt letartóztatták s a debreceni kir. ügyészségnek adták át.

— **Pályázat tisztviselői állásra.** Domahidy Elemér főispán ma rendelte el a pályázat kiírását a városnál megüresedett helyettes leltárbiztosi állásra. Ezt Kovács József polgármester most meg is tette. A pályázat szeptember 20-án déli 12 órakor jár le.

— **Igazságos számítás.** Egy német statisztikus a minap kiszámította, hogy az asszonyok milliárdokat költenek el ruházatra, ezzel szemben a férfiak csak milliókat. Szükségtelen sokat gondolkozni afelett, hogy mi ennek az oka? Az, hogy az asszonyi divat hóbortjának ellensúlyozására nincsen olyan cég, amelyek amellet, hogy divatos holmit árulnak, olcsót is adjanak. Másképen áll ez a férfivilágban, ahol akad cég, mint a Neumann M. udvari szállító, aki a legkisebb részletig lépést tart a férfiruházat divatiának terén, de elegáns, finom felöltőit és tavaszi angol ruháit olyan jutányos áron adja, hogy éppen tíz férfi öltözhetik fel abból az összegből, amit egy asszony a toiletjére költ. Ez az igazságos számítás szerzett nagy népszerűséget a férfiak körében a Neumann M. cégnek.

— **Felhő Rózsi bucsufellépte.** Az Uránus-színházban (Korona-passage) ma este lép fel utoljára Felhő Rózsi a hirneves énekesnő, a kiváló kabaré-művésznő, ki hétfőn és kedden lépett fel az Uránus-színház művészi és izlésesen berendezett új színpadán óriási sikerrel. Több bájos kabaré-dalt adott elő az ő istenadta nagy művészetével, örökifju kedélyével s nem tudott betelni vele a zsufolt nézőtér, folyton-folyvást uírattatta, minden száma után zugó tapsokkal jutalmazta.

— **Legfinomabb öltöny és feltöltő szövet** igen olcsó árban Fischer Adolf és fia Piac-u. 61. sz. vásárolható.

Megízlelte-e már a specialis

BORBÉLY LILI SZELETET?

ha nem, izelje meg, MARX JÁNOS
cukrázdájában CSAPÓ-UTCZA 18. Fióktűzlet
Csapó-u. 103 és a színházi bufféban.

— A kolozsvári Gárdonyi-Orfeum ma este a Royál-szállóban vendégszerepel. Világvárosi attrakciós műsor.

— **Halálos falomlás.** Derecskéről jelentik: Csécsi Imre derecskei gazda hétfőn reggel lovai ápolása végett a hajnali órákban kiment az istállóba. Az istálló régi, rozoga építmény volt, melyet valamikor vert földből emeltek, az utóbbi napok sűrű esőzései pedig alaposan megrongálták a falakat. Nagy hasadások mutatkoztak már napok óta az istállóban, melyet azonban a gazda nem jelentett a hatóságnak, hanem házi kezelésben javíttatta a támadt réseket. Pedig ezek a repedések veszedelmesebbek voltak a látszathoz. Így Csécsi Imre gazda életével fizette meg azt a nembánomságot, amit a megrongált épület renoválásával elmulasztott. Amint ugyanis a lovak ápolására szentelte egész figyelmét, nem vette észre, hogy a fal hirtelen aláhajlott a tető súlya alatt, beomlott s a szerencsétlen gazdát maga alá temette. Haldokolva huzzák ki a romok alól, majd néhány percz múlva ki is szenvedett.

— „Muki” a világ legjobb légyölője, darabja 10 fillér Mentze Henrik újdonságok áruházában.

— **Ma látható az Uránus (Korona-passage) kltünő műsora.** 1. Kőd a hegvekben, természeti tanulmány. 2. Tavasz csinyek, humoros jelenetek. 3. Duci bácsi treniroz, amerikai humoreszk. 4. Egy nap Monterosán, gyönyörű tájképrészletek. 5. Érdekházasság, vigjáték. 6. A jobbik férfi, cow-boy történet. 7. Nemes lelkek, modern társadalmi dráma 2 részben. 8. Felhő Rózi a debreceni színház volt primadonnája vendégjátéka saját kabaré-műsorával. Előadás kezdete pontosan 7 és 9 órakor. Nem folytonos bemenet. A 7 órás előadás — Felhő Rózi felléptével — helyzei rendezek. A 9 órás előadás helyzei a következők: páholy 10 kor. szöllye 2.40, zártszékek 1.80, I-ső hely 1.40, II-dik hely 1 kor., III-dik hely 60 fillér. Számozott jegyek előjegyezhetők, vagy kiválthatók egész nap az Uránusban (Korona-passage). Telefon: 3-28.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **A vendéglősök szakirányu inasiskolájában** a beírások f. hó 11-én, csütörtök délután 3-5 óráig ejtetnek meg az iskola — Fűvészkert-u. 2. sz. — földszinti termében. Felhívom az inastartó főnök urakat, hogy inasikat, a próbaidőn levőket is, izelt időben felküldjék. Polster Adolf igazgató.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

— **Legfinomabb** gyapjuszövetek mesés olcsó árban Kupier és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szept. hó 10-én kezdődik. Beíratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. telefon 510. szám.

Bérmálási emléktárgyak,
legjobb órák,
legszebb ékszerek
KURIÁN GYULA órásnál
Debreczen, Piac-utca 42.

Mérték utáni costümök

Bécsi és prágai műhelyben legutolsó divat szerinti kelmékből őszi újdonságok ::

50

kor-tól kezdve készülnek

Halmágyi divatházában.

— **Betörés egy ékszerészboltba.** A Csapó-utca 54. számú házban van Tokai Gyula órá- és ékszerész üzlete. Tegnap, mikor a tulajdonos a boltot felnyitotta, kellemetlen meglepetésben volt része. A helyiségben idegen kezek nyomát vette észre. Az egyik állványról 14 darab arany-gyűrű, továbbá tíz darab zsebóra hiányzott. A rendőrségen jelentést tett az esetről, ahol megállapították, hogy az üzletben betörő járt, aki az ajtó fölötti üvegszellőztetőn hatolt az üzletbe s az éj leple alatt követte el a lopást. A rendőrség nyomoz a tettes után, eredményt azonban ez ideig nem sikerült elérnie.

Mint ebből kiviláglik, a betöréses-lopás veszélye ellen egyedül a betöréses-lopás elleni biztosítás nyújt anyagi védelmet. Ily biztosítást a Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali) debreceni főigényköse, Piac-u. 30. sz. I. em. olcsó díj és előnyös feltételek mellett köt.

— **Csak Török-pezsőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

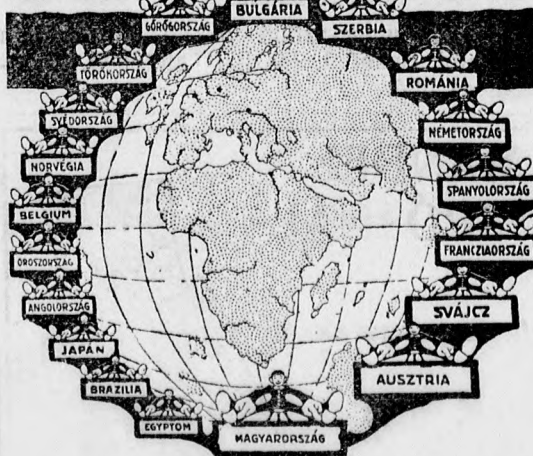
— **Riadalom a vasuton.** A debreceni vasuti éllomáson feltartóztatták Goda Demeter ungvári lakost, aki Hadház és Téglás között hirtelen rosszul lett s gyanus szimptomák mutatkoztak rajta. Varga Emil dr. megvizsgálta és megállapította, hogy csupán muló rosszulétéről van nála szó. Így még a legközelebbi vonattal továbbutazhatott.

— **Paplanok, matrácok,** ágypokrócok kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Hatóságilag fertőtlenített** legújabb miniszteri utasítás szerinti kiadásu ódon tankönyvek, ugyszintén új állapotban is **Aczél antiquariumában** (Első Takarékpénztár-palota) szereshetők be. Meg nem felelők bármikor kicserélhetnek.

— **Apróbb balesetek.** Komádi József tanuló Konyáron a szalmakazal tövében játszadozott Révész Gyula barátival. Ez utóbbi kaszát vett elő, mellyel Komádi József lábát megsértette. Biró Mihály andrásházi lakos kétesövű Lancaster fegyverét egy íabódéba akarta elhelyezni. A fegyver töltve volt, elsült s Birónak mindkét kezét súlyosan megsértette. Mindkettőt a kórházban ápolják.

Az új Berson

gummisarkot az egész világ ismeri és dícséri! Cipészetét határozottan csak a valódi új Berson-ut sarkot kérje, aranydobozban s utasítson minden utaztatást vissza. 10308 Bersonművek, Budapest, VII.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	834
Osztrák hitel	835
4 százalékos koronajáradék	81-60
Államvasút	711
Jelzálogbank	486 00
Rimamurányi	714
Halgótarjáni	709
Kőszegi vasút	648

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 3/4 % London 4 1/2 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Szász K. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buda májusra	11-59
„ szeptemberre	12-08
1913. okt.	8-95
Rozs októberre	8-84
Zab októberre	8-23
Tengeri 1918. v. szeptemberre	8-19
aug.	7-58

Készárú változatlan.

Husiparosok szervezkedése

A debreceni husiparosok erősen látogatott gyűlésen szervezkedtek úgy a kényszer-, mint a rendes vágatásoknál gyakran beálló hatósági elkobzásokból reájuk háruló károk elhárítása végett. E hó 5-én az Ipartestület nagytermében **Debreczeni Lajos** elnöklete alatt tartotta a **Debreceni Husiparosok és Ser-tészizláló kölcsönös állatkártalanítási szövetekezete** alakuló közgyűlését, melyen mintegy hatvan önálló husiparos és izláló jelent meg.

Miután **Szöllös Ármin** városi állatorvos szakszerű felvilágosítást nyújtott a szövetekezés előnyeiről s felolvastattak az előkészítő bizottság által elkészített alapszabályok, ezek elfogadása után kimondották a szövetekezést megalakítását s hozzáállták a vezetőség és igazgatóság megválasztásához. Ügyvezető elnökké **Debreczeni Lajos**, alelnökké **Nagy Jakab** és **Gombos Ferenc** választottak meg egyhangulag, az igazgatóság tagjai lettek: **Horváth Gábor**, **Takács József**, **Tóth András**, **Tóth Miklós**, **Nagy Lajos**, **Móritz Ferenc**, **Kaposs Imre**, a felügyelő bizottság tagjai pedig **Reitz János** főállatorvos, **Tóth Emil** dr. városi tanácsnok, **Mórász József** és **Soós István**. Titkár lett: **Julow Viktor** dr., jogtanácsos pedig **Freund Jenő** dr. tb. főügyész. Alakulás után a jelenlevők mindannyian alá is írták a belépési nyilatkozatot.

A fontos közgazdasági hivatás betöltését célzó szövetekezést megteremtésében buzgó tevékenységet fejtett ki **Szöllös Ármin** állatorvos, vágóhídi ellenőr.

Lezárták a sertéspiacot. A város V. alategészségügyi körzetében is föllépett a szájs- és körömfájás, aminek következtében a sertésvásárt már le is zárták.

Csöd. A debreczeni kir. törvényszék Nagy Béla kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Tömeggondnokká **Kuthi Sándor** dr. ügyvédet, helyettesévé **Hegedüs Béla** ügyvédet nevezte ki.

3063—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 575/3. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a **Kisbirtokosok Hitelszövetkezete** részére debreczeni lakostól 498 kor. tőke, ennek 1912. év október hó 16. napjától számítandó 8% kamatai és az eddig összesen 135 kor. 26 fillér perköltség erejéig, 1913. évi január hó 18-án bíróság le és felúlfoglalt és 1980 koronára becsült zongora, butorok és egyéb ingóságok **1913. évi szeptember hó 11-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Piac-u. 26—28. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 9-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

2119—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 1836/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Debreczeni Hitelbank r.-t. részére debreczeni lakostól 160 korona tőke, ennek 1912. év november hó 27. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 71 kor. 20 fill. perköltség erejéig 1913. évi március hó 21 én bíróilag felülfoglalt és 1526 koronára becsült zongora, butorok és egyéb ingóságok **1913. évi szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Csapóu'ca 10. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 15-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Iskolaöltönyök

leszállított árban
Grünfeld Adolf és Társa
férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében
Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

744—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 3190/1. 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Polgári Takarékszövetkezet részére lakostól 2430 kor. tőke, ennek 1913. év április hó 1. napjától számítandó 7% kamatai és az eddig összesen 73 kor. 6 fillér perköltség erejéig 1913. évi május hó 26-án bíróilag lefoglalt és 2144 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. évi szeptember hó 10-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Szentanna-u. 45. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 15-én.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

Iskolai, Intézeti és Internátusi
fehérneműek,

leány és fiu ing, nadrág, harisnyák, zsebkezdők, **Ágyneműek:** paplan, és matrácok, előírás szerint kitűnő minőségben, jutányosan beszerezhetők:
DONOGÁN ÉS SOMOSSY CZÉGNÉL,

Hajdu vármegye szállítói

Debreczen, Kistemplombazár.

Aki jó péksüteményt és koplós házikenyeret

akar enni, az kérje a HOLSTEIN féle gyártmányt. Debreczen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12—67.

1876—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 4093—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Pannónia Magyar Irodalmi Intézet részére lakostól 927 kor. tőke, ennek 1910. év augusztus hó 2. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 95 kor. 36 fill. perköltség erejéig 1913. évi július hó 8-án bíróilag lefoglalt és 698 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1913. évi szeptember hó 10-én délután 5 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Deák Ferenc-utca 20. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 15-én

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

Valódi védjegyü

KALMÁR VILMOS

Thomaspfosphatfabriken Berlin vezérképviselője

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

Raktár Debreczenben: Kontsek Gézánál.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Őszi trágyázás!

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágya!

Óvakodjunk a hamlisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ily zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérlház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Üzletem áthelyezése foly-
tán a raktáron lévő áruk
az alanti árjegyzék sze-
rint olcsó szabott áruk
mellett szerezhetők be:

Női felöltő színes, hosszú
8'— 9'— 10'— kor.-tól

Női felöltő sötétkék, hosszú
12'— 14'— 16'— kor.-tól

Női felöltő fekete, hosszú
14'— 15'— 18'— kor.-tól

Leánykabát hosszú, színes
8'— 9'— 10'— kor.-tól

Leánykabát hosszú, kék,
12'— 14'— 16'— kor.-tól

Leánykabát rövid, színes
4'— 5'— 6'— kor.-tól

Női costum színes, angol
18'— 20'— 24'— kor.-tól

Női costum színes, finom
35'— 40'— 45'— kor.-tól

Leánycostüm színes angolkelme
15'— 16'— 18'— kor.-tól

Gyermekgallérok 3—4 kor.-tól

Pongyolák 6— kor.-tól

Bluzok 3— kor.-tól

Tisztelettel

**Halmágyi
Sámuel**

női és leány-
felöltők áruháza

Piac-utca 47,
:: a főpostával szemben. ::

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendőek. ::

Vidékről

apróhirdetéseket legelő szerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosíttassa nem szolgálunk.

Jelzés leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság telefon száma:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelzés levélnél a hirdetés száma is kérietik.

Búcsi.

Elegáns uri gyerek, Tánár, Mert ez az élet, Csak okosan. Hálás, Őszi róza, Szórakozás kell az élethez jelígekre levelek vannak a kiadóhivatalban. 19

Értekeny

lelkű nő érdekel nélküli ismeretséget keresem. "V. S." főpostrestante. 2167

EGYEDÜL ÁLLÓ

árva, 75.000 korona készpénzhozománnyal, és teljesen független orosz hölgy, 150.000 korona vagyonnal, sürgősen férjhez mennének. Csakis komoly szándékuak, vagyon, valóságos mellékes, jelentkezzenek: "Hymen", Berlin, Elisabethstrasse 66. 2018

Állás

Francia

nyelvmentest keresek — szeptember 1-étől. Cím a kiadóhivatalban. 824

Czimbalmot

tanít előkelő tanárnő, kitűnő módszer szerint. Csak még néhány szabad órája van. Cím a kiadóhivatalban. 959

Ügyes és megbízható üzletszerzőket

kedvező feltételek mellett alkalmas a 2150

Magyar-Francia Biztosító

társaság debreceni vezérigazgatója (Iroda: Piac-utca 61. szám. Fischer-ház).

Különtétele

Míg a készlet tart

az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis seilyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálu 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehéreneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Meteor mozgósuláshoz

Bocskay-tér 10. Telefon 947. Hónap esütörtököt: "A kellemetlen ember" humoros. "Az örökség átka" megrendítő társadalmi világláger 2 felvonásban. "Az élelmes ikrek" humoros. "Lelki gyötrelmek" megrendítő társadalmi világláger 3 felvonásban Pszanderrel a főszerepben. "Fanger" látványos természeti felvétel. 1758

VIZVEZETÉS.

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Készlet

és teljes ellátást kaphat 2-3 tanuló, egyedül álló özvegyasszonynál, kinek szép lakása van. Gyermekre nagy gondot tud fordítani. Cím Kleinné, Aranyjános-utca 16. szám. 880

Mes Dames:

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májtort, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országhírű ártalmatlan, Matild arckencés, krém és szappan okvetlen elműlasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktárak: Józsa és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tiszapalota. 2164

Diszokleveleket,

cimlaptervezeteket, reklámyomtatványokat, hirdetéseket és plakátokat készít grafikus művész. Címe a kiadóhivatalban. 325

Izraelita

család elfogad 1-2 középiskolai tanulót teljes ellátásra. Van a háznál zongora is. Cím a kiadóhivatalban. 707

Kitűnő

ellátás mellett 1-2 tanulót vállalnak szeretetteljes felügyelettel. Tanulására is felügyelnék. Aranyjános-utca 16. sz. 881

KIADÓ

a Széchenyi-u. 24. sz. a.

egy 10 méter hosszú, 5-30 méter széles, 6 ablakos, teljesen világos, magas udvari helyiség

mely kiválóan alkalmas építészeti vagy más akármilyen irodának, gargon lakásnak, műhelynek, vagy raktárnak. Azonnal bérbe vehető. — Ertekezhetni a háztulajdonossal József kir. herceg-utca 19. sz. alatt. — Aki ezen helyiség bérletére reflektál, megtekintés előtt itt keressen fel. 2106

MA MÁR LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉP ÉS LEVELEZŐLAPOK GÁBOR MÜTERMÉBEN KÉSZÜLNEK, CSAPÓ-UTCZA 10. SZÁM ALATT. ::

Szüts István

url- és egyenruhaszabónál lehet legolcsóbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövegekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

Értesítés !!

Van szerencsém a n. é. vadászközönség b. tudomására hozni, hogy Piac-utca 75. szám alatt levő fegyverműves műhelyemet, mely 1899. év óta fentáll, Piac-u. 52. sz. alá helyeztem át, hol minden e szakmába vágó munkászsakzerűen, pontosan és jutányos ár mellett készítek. A n. é. vadászközönség b. pártfogását kérve 1973

SKOTH SÁNDOR

fegyverműves
Debreczen, Piac u. 52. sz., az udvarban, megyeház mellett

Tankönyvekért

fél árnál többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiu- és leányiskolai előírt tankönyvek fél áron kapható Harzathyánál, Fűvészker-talca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház). Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zseb könyv gratis. Rajzkörzők, vonalzó, könyvtartók leszállított áron. Tessék meggyőződni! 1974

Adás-vétel

Butorok

legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Szólópréseim

elkészültek, — felelősség mellett — olcsón eladók. Fái vasöntöde Debreczen, Mester-utca végén. 2143

Vadász cipő

és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Konyha- és előszoba-

berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Eköltözés

miatt a Széchenyi-u. 5 sz. alatti 3 szobás utcai lakás azonnal kiadó. 2164

Zongorák, Pianinok

bérbe kaphatók ::
SCHMIDT
zongorarakárában, Piac-utca 73.

Lakás

Utcai lakás

két szoba előszoba mellékhelyiségekkel nov. 1-re kiadó. Lorántffy-utca 1. szám alatt. 2 44

Lakatos-

vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Piac-utca 85. sz.

Üzlethelyiség azonnal kiadók bármilyen célre: I. üzlethelyiség K 1000 I. 1100 Ertekezhetni: Wiener Adolf zsák- és ponyvaüzletében, Kossuth-utca 27. sz. 1789

Miklós-

utcai 21 szám alatt egy nagyobb udvari lakás azonnal, vagy november 1-re kiadó. Irodának is nagyon alkalmas. 836

Utcai

lakás kiadó nov. 1-re. Rákóczi-u. 5 sz. 2167

Püspökladányban a Royal-szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Üzlet

CIRIN

parket és linoleum ke-nőcs keféles nélkül fényes és sikos. Aparkettet szép világosan tartja — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI

édes, nemes szegedi paprikákü ölegességök óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Üzletszerzőket!

keres életbiztosító-üzletet magas járandósággal.

Nyugdíjas egyéneknek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Ajánlatok referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek "Nyugdíj-jogosultság" jelíge. 2045

Uj vizgyógyintézet

és Zander-féle svéd gyógygymnastica ...
DEBRECZEN,
SIMONFFY-U. 7.

Vezető orvos: Dr. Szász Adolf. :: Rendel: délelőtt 10-1-ig, délután 3-5 óráig. ::

Rendelési órák:

Férfiaknak: délelőtt 6-10-ig, délután 5-8-ig.

Nőknek: délelőtt 10 órától délután 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig. 1909

Mack' féle
KAISER-BORAX
Előkelő Toaletszer
Száz ezer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15,30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér. GÖTTLIEB VOITH, WIEN III./1. Mindenhol kapható.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„PERSIL“ kiméli a vásznat és a fehérenemű az ústben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III./1.

Kapható mindenütt.

OLCSÓ CZIPÓK

Megvettem a Kobrak czipó csődtömegét és a mai naptól leszállított áron árusítom.

Diamantstein Adolf Piac-utca 42.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.